

смотрения дел о нарушении законодательства о защите экономической конкуренции необходимо включить критерии, определяющие базовый размер штрафа и факторы, влияющие на его увеличение или уменьшение

Приведение норм конкурентного законодательства в соответствии с изложенным позволит избежать дискриминации субъектов хозяйствования при определении размеров их штрафов, усилит позиции ответчика по защите своих интересов и позволит судам объективно оценить обоснованность принятых антимонопольными органами решений по штрафам.

Мельник С. Б.

Національний університет «Одеська юридична академія», професор кафедри господарського права и процесу, кандидат юридичних наук, доцент

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНЦІЇ В УКРАЇНІ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО ОПОСЕРЕДКУВАННЯ

Як відомо, суспільство реагує на ефективність тих або інших правових вимог в реалізації відповідних механізмів протидії правопорушенням. Не виключенням слугує і антимонопольно-конкурентне законодавство України. При цьому розміри, наприклад, штрафів, які накладаються інколи за його порушення вражають: Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України оштрафувала на 3 млн грн ТОВ «Сандора» (с. Миколаївське, Миколаївська обл.); Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України оштрафувала на 7,6 млн грн. ПАТ «Фармак» (м. Київ) за розповсюдження оманливої реклами лікарського засобу «Амізон»; Антимонопольний комітет України притягнув до відповідальності «Одесагаз», Комітет оштрафував ПАТ «Одесагаз» на 120 млн грн за зловживання монопольним становищем (Конкуренція. Вісник Антимонопольного комітету України. 2012. № 4. С. 60-61). Але ефективність може оцінюватися і з інших позицій, наприклад, зрозумілість, попередження і т. ін. Необхідними елементами в цьому вимірі слугує і цільова спрямованість, прогнозованість, наукове обґрунтування, генеза.

Треба констатувати, що сьогодні теоретична складова економічного стану і розвитку України представлена достатньо об'ємно і ємко. Здійснений правовий вираз складних економічних напрямів суспільного розвитку. Чималу частку в цих процесах займають конкурентні засади економіки. Не заходячи в історичний екскурс, відзначимо основне.

Так, наприклад, Державна програма активізації розвитку економіки на 2013-2014 роки, яка була затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 27.02.2013 р. № 187 (Офіційний вісник України. 2013. № 24. Ст. 807) серед пріоритетних напрямів реалізації економічної політики виділяє підвищення конкурентоспроможності економіки та покращення інвестиційного клімату. Обґрунтування викладене наступним чином: «Національна економіка повинна зайняти достойне місце у конкурентно-

му глобальному ринку. Це єдиний шлях для підвищення рівня добробуту громадян до рівня економічно розвинутих держав світу. Тому, ключовими завданнями Уряду є якнайширше залучення інвестицій для створення сучасного виробництва, впровадження нових знань, технологій і принципів управління, підвищення рівня зайнятості».

Спирається запропонована Урядом України Державна програма, як витікає із її змісту, на іншу Програму Президента України від 02.06.2010 р. «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава». Програма економічних реформ на 2010 – 2014 роки (режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/file/docs/5/d325760.pdf>, де саме у вигляді лише Програми без вказівки на затвердження відповідним нормативно-правовим актом Президента України розміщений відповідний текст). В частині, наприклад, поліпшення бізнес-клімату й залучення інвестицій, зокрема, зазначено, що потенціал підприємництва не може реалізуватися повною мірою в Україні через незадовільний бізнес-клімат. Про це свідчать результати двох впливових міжнародних досліджень – Всесвітнього банку «Ведення бізнесу – 2010» і «Рейтинг глобальної конкурентоспроможності» Всесвітнього економічного форуму. Так, за простотою ведення бізнесу Україна посідає 142 місце зі 183 країн світу. У тому числі за показником ефективності податкової системи країна знаходиться в самому кінці списку, на 181-му місці. Індикатори успіху ж визначені як: – підвищення позиції України в міжнародному рейтингу Всесвітнього банку «Ведення бізнесу – 2012» за простотою ведення бізнесу на 40 позицій, зі 142 на 102 місце зі 183-ох країн; – приріст прямих іноземних інвестицій на 0,5 млрд дол. США щорічно й досягнення в 2014 р. загального обсягу залучених в економіку України прямих іноземних інвестицій на рівні 77 млрд дол. США.

В Національному плані дій на 2013 рік, в розділі щодо дерегуляції, розвитку підприємництва та реформування надання адміністративних послуг виокремлений захист економічної конкуренції, відповідно до Указу Президента України «Про Національний план дій на 2013 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010 – 2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава»» від 12.03.2013 р. № 128/2013 (Офіційний вісник України. 2013 р. № 21. Ст. 700), з цільовою спрямованістю на посилення конкуренції на ринках та забезпечення розвитку конкурентної політики і законодавства України.

Крім цього, згідно з п. 6 Указу Президента, заходи, передбачені Національним планом дій на 2012 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010 – 2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава», затвердженим Указом Президента України від 12.03.2012 р. № 187 (<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/file/text/6/f374862n26.pdf>), виконання яких триває і які не передбачені Національним планом, затвердженим цим Указом, виконуються: заходи із супроводження у Верховній Раді України законопроектів – до прийняття

Верховною Радою України законів із відповідних питань; інші заходи – протягом першого кварталу 2013 року.

Однак слід вказати, що, наприклад, вимога щодо прийняття Закону України про затвердження Загальнодержавної програми розвитку конкуренції в Україні на 2013 – 2023 роки була реалізована на теперішній час прийняттям не Закону, а розпорядження Кабінетом Міністрів України «Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми розвитку конкуренції на 2013-2023 роки» від 19.09.2012 р. № 690-р (Офіційний вісник України. 2012. № 71. Ст. 2882). Метою Програми є розвиток конкуренції на товарних ринках як засобу забезпечення сталого економічного зростання, покращення умов для їх ефективного функціонування, удосконалення механізму державного регулювання таких ринків.

Крім того, знову ж розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.12.2012 р. № 1027-р (Офіційний вісник України. 2012. № 96. Ст. 3884) були зроблені поправки щодо періоду: 2014 – 2024 роки. А Антимонопольному комітетові разом з іншими заінтересованими центральними та місцевими органами виконавчої влади встановлена вимога розробити та подати до 10 липня 2013 р. (попередній строк – 10 грудня 2012 року) Кабінетові Міністрів України проект Загальнодержавної програми розвитку конкуренції на 2014-2024 роки.

Таким чином процес триває не тільки з позиції сутнісного наповнення відповідної Програми, але і відповідного правового оформлення.

Олюха В. Г.

Криворізький факультет Національного університету «Одеська юридична академія», завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін, кандидат юридичних наук, доцент

ЩОДО НЕДОЦІЛЬНОСТІ ВІДМОВИ ВІД ТЕРМІНУ КАПІТАЛЬНЕ БУДІВНИЦТВО

Капітальне будівництво представляє собою окрему самостійну галузь економіки країни, яка призначена для введення в дію нових, а також реконструкції, розширення, ремонту і технічного переозброєння діючих об'єктів виробничого та невиробничого призначення. Визначальна роль галузі будівництва полягає у створенні умов для динамічного розвитку економіки країни.

Термін капітальне будівництво у законодавстві почав використовуватись у тридцяті роки минулого сторіччя для позначення діяльності у будівельній галузі яка мала свою специфіку: спеціальні суб'єкти (державні або кооперативні організації); обов'язкові для виконання державні довгострокові плани; фінансування будівництва з державного бюджету на основі затверджених титулів будов; жорсткий контроль за строками виконання будівельних робіт; відсутність будь – якої свободи у виборі контр-